

KOD UCZESTNIKA

II Olimpiada Historyczna Juniorów

Eliminacje szkolne

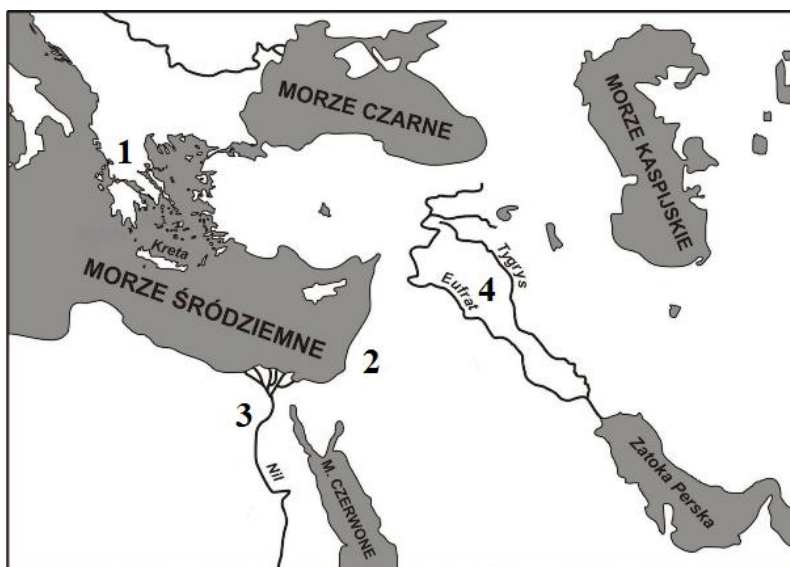
Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy test zawiera 20 stron. Ewentualny brak stron, zadań lub inne usterki zgłoś Komisji przed przystąpieniem do rozwiązywania testu.
2. Test, do którego przystępujesz, zawiera **23 zadania**. Maksymalnie możesz uzyskać **50 punktów** (40 pkt za zadania zamknięte i krótkiej odpowiedzi, 10 pkt za zadanie rozszerzonej wypowiedzi – wypracowanie).
3. Czytaj uważnie treści zadań i wszystkie polecenia.
4. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie stosuj korektora.
5. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu lub dobieraniu odpowiedzi, jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź, napisz przy niej: „błąd” i napisz, podkreśl, wskaż lub dobierz prawidłową odpowiedź.
6. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych (z wyjątkiem lupy/szklą powiększającego), urządzeń telekomunikacyjnych oraz z podpowiedzi koleżanek i kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci również zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami dotyczącymi treści zadań do członków Komisji.
7. Do eliminacji okręgowych komisja zakwalifikuje spośród uczestników z Twojej szkoły trzy osoby, które uzyskały najwyższe wyniki (jednak nie mniej niż 30 pkt.). W przypadku, gdy taką samą, najwyższą liczbę punktów uzyska więcej niż trzy osoby, do eliminacji okręgowych zostaną zakwalifikowani wszyscy uczestnicy, którzy ex aequo uzyskali najwyższy wynik.
8. Na udzielenie odpowiedzi do zadań i napisanie wypracowania masz **90 minut**.

Życzymy Ci powodzenia!

Zadanie 1. (0–3)

Źródło 1. Mapa konturowa

Źródło: <http://bnd.ibe.edu.pl> [dostęp: 14.11.2016]

Źródło 2. Fotografia źródła

Źródło: <https://sites.google.com/site/.....> [dostęp: 14.09.2020]

1.1. Podaj nazwę rytuału zaprezentowanego w źródle 2.

.....

1.2. Dokończ zdanie – odpowiedź wybierz spośród podanych.

Rytuał zaprezentowany w źródle 2. był praktykowany na terytorium oznaczonym na mapie numerem

A. 1.

B. 2.

C. 3.

D. 4.

1.3. Wyjaśnij znaczenie rytuału przedstawionego w źródle 2.

.....

.....

Zadanie 2. (0–3)

Podaj nazwy budowli przedstawionych na ilustracjach i wyjaśnij, jakie pełniły funkcje.

A.

Nazwa budowli

Funkcja

B.

Nazwa budowli

Funkcja

C.

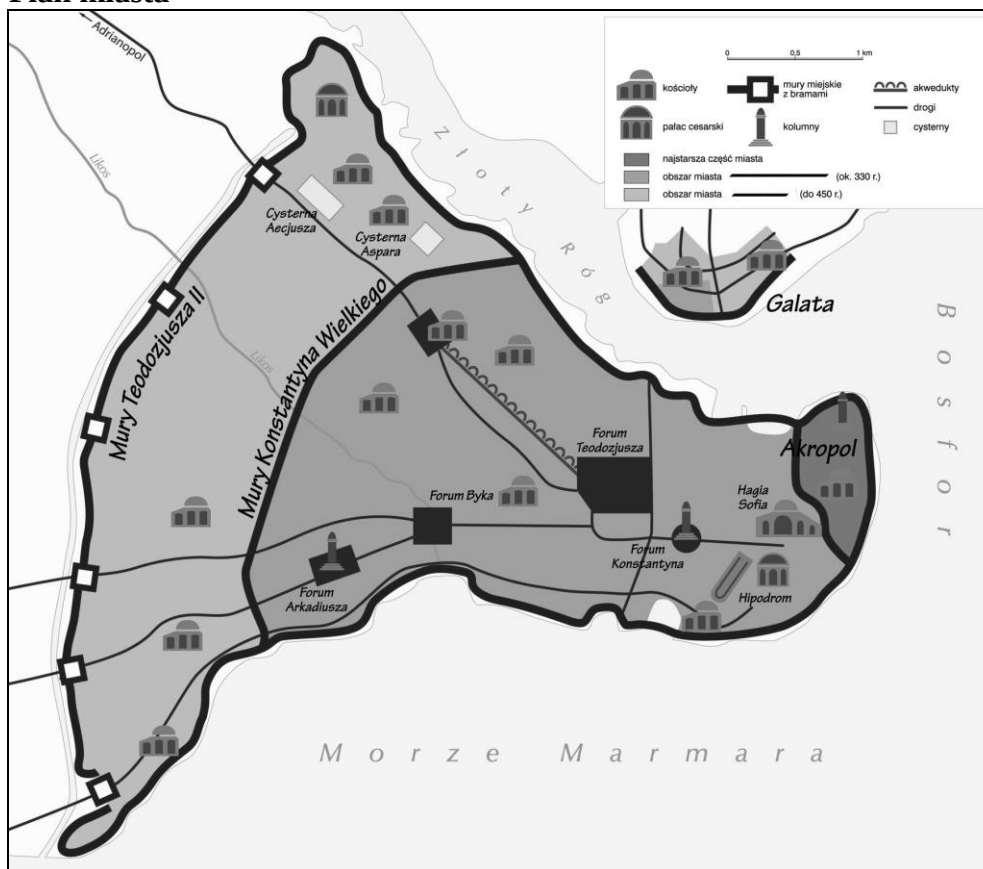
Źródła: fotografia 1 i 2: <https://www.podrozepoeuropie.pl/.....fotografia>
3: <https://pl.wikipedia.org/wiki/.....> [dostęp: 14.09.2020]

Nazwa budowli

Funkcja

Zadanie 3. (0–2)

Źródło. Plan miasta

Źródło: <https://epodreczniki.pl/a/...../DuBIMO7jE> [dostęp: 14.09.2020]

3.1. Podaj nazwę państwa, którego plan stolicy przedstawia źródło.

Nazwa państwa

3.2. Rozstrzygnij, czy miasto, którego plan przedstawiono w źródle miało dobre warunki obronne. Odpowiedź uzasadnij odwołując się do dwóch informacji ze źródła.

Rozstrzygnięcie

Uzasadnienie

.....
.....
.....
.....

Do podanych na mapie numerów przyporządkuj nazwy państw, z którymi sąsiadowało państwo Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane państwo.

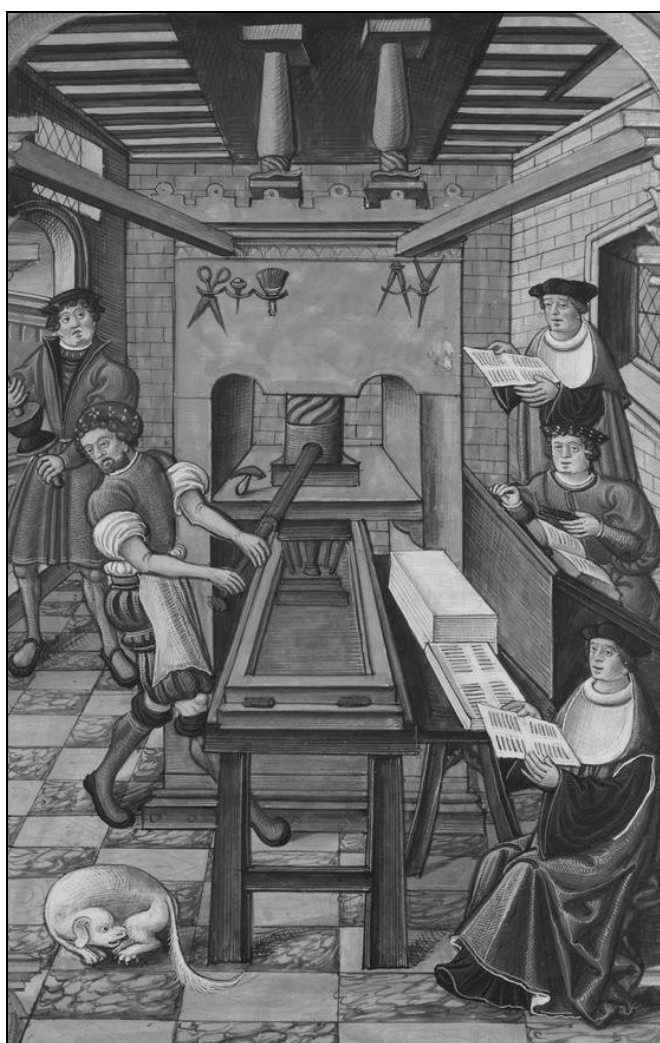
1.	A	B	C	D	E
2.	A	B	C	D	E
3.	A	B	C	D	E

A. Królestwo Czeskie
B. Cesarstwo Niemieckie
C. Wielkie Księstwo Litewskie

D. Królestwo Węgierskie
E. Wielkie Księstwo Ruskie

Zadanie 6. (0-2)

Źródło 1. Ilustracja

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_\[...\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_[...]) [dostęp: 14.09.2020]

Wyjaśnij, jakie znaczenie dla kultury i religii miał wynalazek przedstawiony w źródle.

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0-1)

Źródło 1. Tabela statystyczna

Przeciętna racja żywnościowa w Koronie w XVI w.

Wyszczególnienie	Chłop	Szlachcic	Magnat
Liczba kalorii	3 500	5 300	6 300
Udział (%): węglowodanów	82,3	78,5	69,5
białka	11,0	13,6	18,8
tłuszczów	6,7	7,9	17,7
Wartość pieniężna (w groszach)	0,30	0,60	1,20

Źródło: J. Skodlarski, *Zarys historii gospodarczej Polski*, Warszawa 2007, s. 71

Wyjaśnij, co miało wpływ na sposób odżywiania się różnych grup społecznych w Koronie, w XVI w.

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0-2)

Źródło. Fragment opracowania historycznego

[...] za najważniejsze uznać trzeba artykuły [...], pełniące [...] w dawnej Rzeczypospolitej rolę politycznej ustawy zasadniczej, a zarazem zobowiązań monarchy, zaprzysięganych później w czasie koronacji przez każdorazowego elekta.

Źródło: S. Grzybowski, *Dzieje Polski i Litwy (1506-1648)*, Kraków 2000, s. 168-169.

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące treści powyższego dokumentu są prawdziwe czy fałszywe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Dokumenty przywołane w źródle zostały po raz pierwszy zaprzysiężone przez władcę Rzeczypospolitej wybranego w pierwszej wolnej elekcji.	P	F
2.	Zawarte w opisanych dokumentach postanowienia wpłynęły na ukształtowanie się sejmu walnego w Rzeczypospolitej.	P	F

Zadanie 9. (0–1)

Źródło. Tekst z epoki [fragment]

Wszelka władza pochodzi od Boga [...]. Monarchowie działają przeto jako sługi Boga i Jego zastępcy na ziemi [...]. Przez nich wykonuje On swą władzę. Z tego wynika, że osoba króla jest świętą, a kto się na nią porwie, dopuszcza się zbrodni. [...]

Źródło: *Wiek XVI-XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 318.

Dokończ zdanie – uzupełnij lukę.

Fragment źródła opisuje cechy charakterystyczne dla ustroju monarchii

Zadanie 10. (0-2)

Spośród poniższych wydarzeń oznaczonych literami A-E, wskaż wydarzenie chronologicznie pierwsze i ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D	E
2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D	E

- A. Panowanie Augusta III Wettina
- B. Uchwalenie Konstytucji 3 maja
- C. Powstanie kościuszkowskie
- D. Pierwszy rozbiór
- E. Elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla

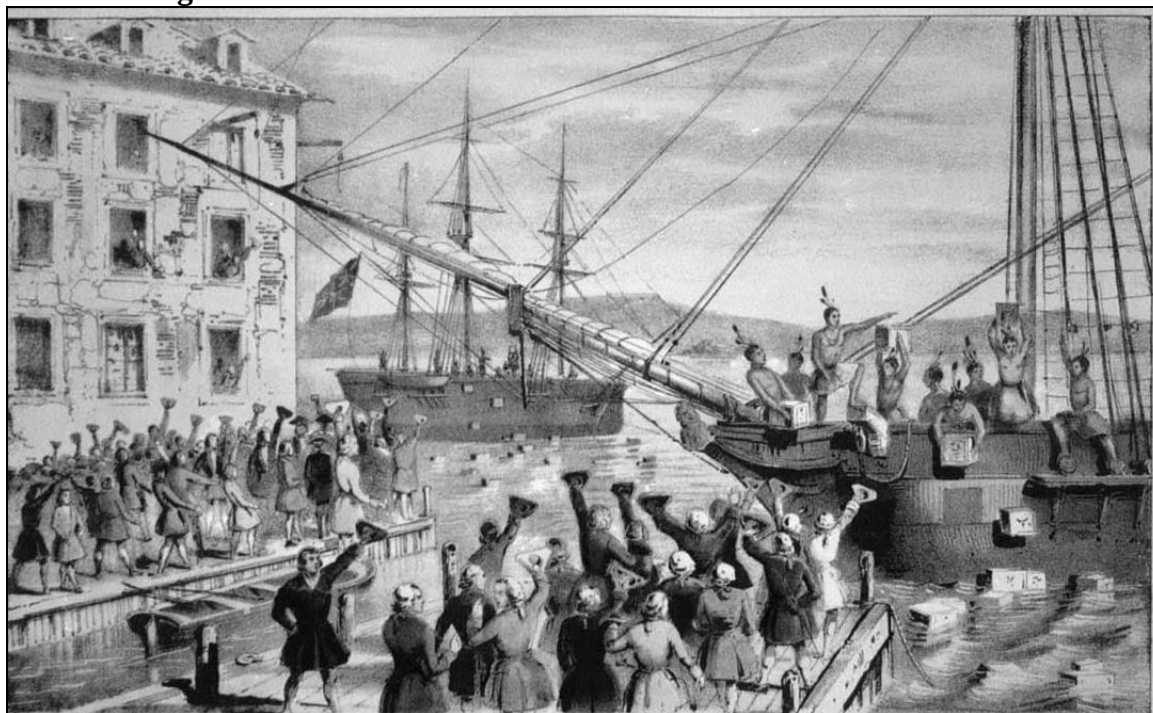
Zadanie 11. (0-2)

Źródło 1. Dokument z epoki [fragment]

Postanawia się zatem, że tylko ogólne zgromadzenie kolonii ma prawo i władzę nakładania podatków na mieszkańców i że wszelka chęć udzielenia tej władzy jednej lub wielu osobom nie wchodzącym w skład tego zgromadzenia, stwierdza jawną dążność do zniesienia tak samej wolności angielskiej, jak i swobód amerykańskich.

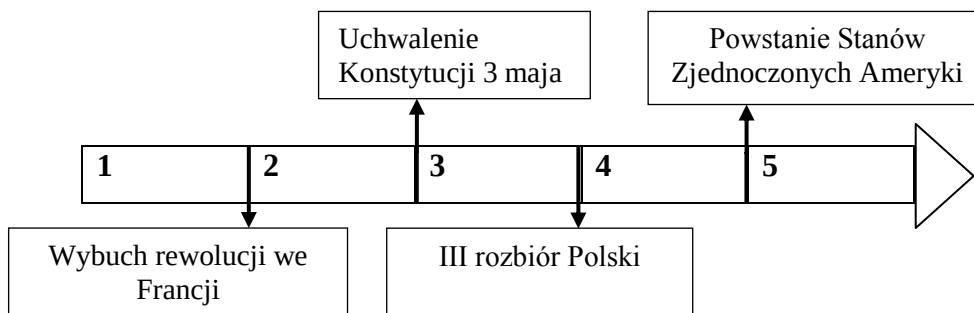
Źródło: *Wiek XVI-XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk. S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 470.

Źródło 2. Fotografia obrazu.

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/\[...\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/[...]) [dostęp: 14.09.2020]

Źródło 3. Taśma chronologiczna

11.1. Rozstrzygnij, czy wydarzenie przedstawione w źródle 2. miało miejsce przed czy po powołaniu zgromadzenia, o którym mowa w źródle 1.

Rozstrzygnięcie

Uzasadnienie

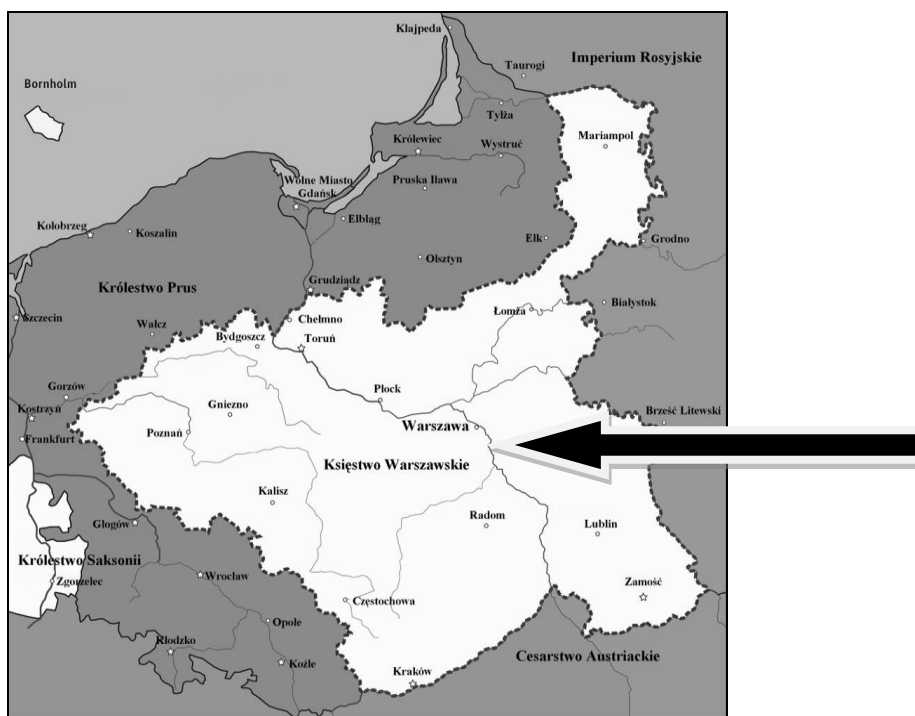
.....

11.2. Dokończ zdania – uzupełnij lukę.

Dokument, którego fragment zacytowano w źródle 1. został ogłoszony w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

Zadanie 12. (0–1)

Źródło 1. Mapa

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/\[...\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/[...]) [dostęp: 14.09.2020]

Źródło 2. Dokument z epoki [fragment]

Polacy!

Napoleon Wielki, Niezwyciężony, wchodzi w trzykroć sto tysięcy wojska do Polski.[...]

Powstańcie i przekonajcie go, iż gotowi jesteście i krew toczyć na odzyskanie ojczyzny.

Wie, że jesteście rozbrojeni. Broń i oręż z rąk jego otrzymacie.

Źródło: B. Grochulska, *Małe państwo wielkich nadziei. Dzieje narodu i państwa polskiego*,
Warszawa 1987, s. 5.

Rozstrzygnij, czy wskazane na mapie terytorium powstało przed czy po wydarzeniu przywołanym w źródle 2. Odpowiedź uzasadnij, podając jeden argument, wynikający z treści obu źródeł.

Rozstrzygnięcie

Uzasadnienie

.....

.....

Zadanie 13. (0–1)

Źródło. Obraz

Źródło: [http://www.pinakoteka.zascianek.pl/\[...\]](http://www.pinakoteka.zascianek.pl/[...]) [dostęp: 14.09.2020]

Rozstrzygnij, czy ilustracja nawiązuje do walk w powstaniu listopadowym czy w powstaniu styczniowym.

Rozstrzygnięcie

Uzasadnienie

.....

Zadanie 14. (0–2)

Spośród wydarzeń oznaczonych literami A–E wybierz to, które jest chronologicznie najwcześniejsze i to, które jest chronologicznie najpóźniejsze. W każdym wierszu tabeli zaznacz właściwą literę.

1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D	E
2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D	E

- A. Wiosna Ludów
- B. wybuch powstania styczniowego
- C. wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych
- D. zjednoczenie Niemiec
- E. wojna rosyjsko-japońska na Dalekim Wschodzie

Zadanie 15. (0–1)

Wskaż fałszywe przyporządkowanie odkrycia naukowego do postaci.

- A. Dymitr Mendelejew – okresowy układ pierwiastków chemicznych
- B. Ludwik Pasteur – szczepionka przeciw wściekliznie
- C. Maria Skłodowska-Curie – odkrycie radu i polonu
- D. Wilhelm Konrad von Röntgen – elektryczność

Zadanie 16. (0–2)

Źródło. Tabela statystyczna

**Struktura zatrudnienia ludności
wybranych państw i obszarów europejskich pod koniec XIX w. (w procentach)**

Kraj	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	Przemysł, handel, komunikacja, górnictwo	Inne
Wielka Brytania	15	64	21
Niemcy	37	48	15
Francja	40	41	19
Rosja (bez byłego Królestwa Polskiego)	79	15	6
Obszar byłego Królestwa Polskiego	58	32	10

Źródło: Polska XIX wieku. Państwo, społeczeństwo, kultura, red. S. Kieniewicz, Warszawa 1982, s. 91.

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące danych z tabeli są prawdziwe czy fałszywe.

Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Obszar byłego Królestwa Polskiego był słabiej rozwinięty gospodarczo niż Rosja bez byłego Królestwa Polskiego.	P	F
2.	Pod koniec XIX w. Francja była państwem lepiej rozwiniętym gospodarczo niż Wielka Brytania.	P	F

Zadanie 17. (0–1).

Źródło. Fotografia z epoki

Źródło: <http://rowersy.blogspot.com> [...] [dostęp: 14.09.2020]

Uzasadnij, że scena przedstawiona w źródle świadczy o emancypacji kobiet.

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-2)

Źródło. Dokument [fragment]

Jako Wódz Naczelny Armii Polskiej, pragnę notyfikować rządowi i narodowi wojującym i neutralnym istnienie Państwa Polskiego Niepodległego, obejmującego wszystkie ziemie zjednoczonej Polski. [...]

Państwo Polskie powstaje z woli całego narodu i opiera się na podstawach demokratycznych.

Źródło: *Wiek XX w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1998, s. 133.

18.1. Podaj imię i nazwisko autora zacytowanego w źródle dokumentu.

.....

18.3. Dokończ zdanie – uzupełnij lukę.

Wydarzenie, o którym mowa w źródle miało miejsce w roku

Zadanie 19. (0–2)

Źródło. Mapa

Źródło: <http://www.nowastrategia.org.pl> [...] [dostęp: 14.09.2020]

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego.

[...] był najbardziej ambitnym tego rodzaju projektem inwestycyjnym Drugiej Rzeczypospolitej i największym wówczas placem budowy w Europie Środkowej.

Źródło: <https://twojahistoria.pl> [...] [dostęp: 14.09.2020]

19.1. Dokończ zdanie – uzupełnij lukę.

Plac budowy, o którym mowa o którym mowa źródle 2. znajdował się na obszarze oznaczonym na mapie numerem

19.2. Podaj pełną nazwę inwestycji, o której mowa w źródle 2.

.....

Zadanie 20. (0–2)

Źródło. Tabela statystyczna

Język ojczysty	Wyznanie
69% polski	65% rzymskokatolickie
14% ukraiński	12% prawosławie
9% jidysz	10% judaizm
3% białoruski	10% greckokatolickie
2% niemiecki	3% ewangelizm
3% inny	

Na podstawie: *Historia Polski w liczbach. Państwo, społeczeństwo*, tom 1, Warszawa 2003, s. 384–387.

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	Dane w tabeli wskazują, że struktura narodowościowa miała wpływ na strukturę wyznaniową II Rzeczypospolitej.	P	F
2.	W II Rzeczypospolitej mieszkało więcej Żydów niż Ukraińców.	P	F

Zadanie 21. (0–1)

Źródło. Ilustracja satyryczna

Źródło: <http://mec.edu.pl>[...] [dostęp: 14.09.2020]

Rozstrzygnij, czy forma przedstawienia wydarzeń, do których nawiązuje ilustracja może świadczyć o pozytywnym czy negatywnym stosunku autora do tych wydarzeń. Odpowiedz odwołując się do elementów graficznych ilustracji.

Rozstrzygnięcie

Uzasadnienie

-
-

Zadanie 22. (0–1)

Źródło 1. Mapa

Źródło: [http://czeskiehistorie\[...\]\[dostęp: 14.09.2020\]](http://czeskiehistorie[...][dostęp: 14.09.2020])

Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Przedstawiony na mapie podział polityczny Europy miał miejsce

- A. w okresie dziwnej wojny.
- B. w okresie zimnej wojny.
- C. przed rokiem 1946.
- D. po roku 1989.

Zadanie 23. (0–10)

Napisz wypracowanie na temat:

Przedstaw wybrany okres z dziejów swojej miejscowości. Uzasadnij swój wybór.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of a blank sheet of white paper. It features horizontal dotted lines spaced evenly across the page, typical of primary or secondary school handwriting practice paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

Eliminacje szkolne
Olimpiady Historyczna Juniorów 2020-2021

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS

Eliminacje szkolne
Olimpiady Historyczna Juniorów 2020-2021